

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Kuva 1. Osayleiskaavan suunnittelualue.

8.4.2024, päivitetty 23.9.2024 ja 20.5.2026

SITOWISE

SISÄLLYS

MIKÄ ON OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA?	3
MISSÄ JA MITÄ ON SUUNNITTEILLA?	3
YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY (YVA)	3
MIHIN SUUNNITTELULLA PYRITÄÄN?	5
SUUNNITTELUTILANNE JA SELVITYKSET	5
MITÄ VAIKUTUKSIA JA MITEN NIITÄ ARVIOIDAAN?	5
KETKÄ OVAT OSALLISIA?	5
MITEN JA MILLOIN VOIN OSALLISTUA?	7
MIKÄ ON SUUNNITTELUN AIKATAULU?	9
MISTÄ SAA TIETOA?	10

MIKÄ ON OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA?

Alueidenkäyttölain (AKL) 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista (AKL 9 §).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) kerrotaan, mitä on suunnitteilla ja missä, ketkä ovat kaavatyön osalliset sekä milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa. Lisäksi kuvataan suunnittelun arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvioinnit.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavatyön edetessä. Kaavan valmisteluvaiheessa (päivitys 20.5.2026) OAS:sta on poistettu ne osat, jotka on kuvattu kaavaselostuksessa.

MISSÄ JA MITÄ ON SUUNNITTEILLA?

Haapaveden Haaponevalle, noin 5 km etäisyydelle kaupungin keskustaaajamasta luoteeseen, laaditaan tuulivoimaa koskeva oikeusvaikutteinen osayleiskaava. Kaava-alueen pinta-ala on noin 835 hehtaaria. Alue rajautuu lännessä Sikokankaan tuulivoimahankkeen kaava-alueeseen.

Suunnittelulla tavoitellaan 7 tuulivoimalan sijoittamista alueelle (Kuva 1). Voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 300 m. Suunniteltujen tuulivoimaloiden yksikköteho on 7–8 MW ja hankkeen kokonaisteho enintään 50 MW. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat huoltotiet, maakaapelointi ja sähköasema. Hankkeeseen liittyy mahdollisesti myös energian varastointia sähköaseman läheisyyteen sijoitettavassa akkuvarastossa, jonka teho on enintään 20 MW ja energiakapasiteetti enintään 50 MWh.

Tuulivoimalat liitetään sähköverkkoon johdonvarsiliitynnällä hankealueen itäosassa Elenian 110 kV:n Haapavesi-Karhukangas voimajohtoon. Tuulivoimaloilta vedetään keskijännitemaakaapeli voimajohtokäytävän varteen sijoitettavalle sähköasemalle. Voimaloiden väliset keskijännitteiset maakaapelit sijoitetaan ensisijaisesti huoltoteiden yhteyteen.

Haapaveden kaupunginhallitus on käynnistänyt 28.8.2023 (§ 189) Haaponevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisen hankkeesta vastaavan Nordic Generation Oy:n kaavoitusaloitteesta (ks. Kuva 2). Kaavoitussopimus hankkeesta vastaavan kanssa on hyväksytty kaupunginhallituksessa 30.10.2023 (§ 295). Kaavaa laativana konsulttina toimii Sitowise Oy.

Kaava tuli vireille ja OAS asetettiin nähtäville Haapaveden kaupunginhallituksen päätöksellä 15.4.2024 (§ 96). Tässä yhteydessä suunnittelualuetta laajennettiin itään suhteessa kaavoitusaloitteeseen (Kuva 2). OAS oli nähtävillä 16.5.-24.6.2024.

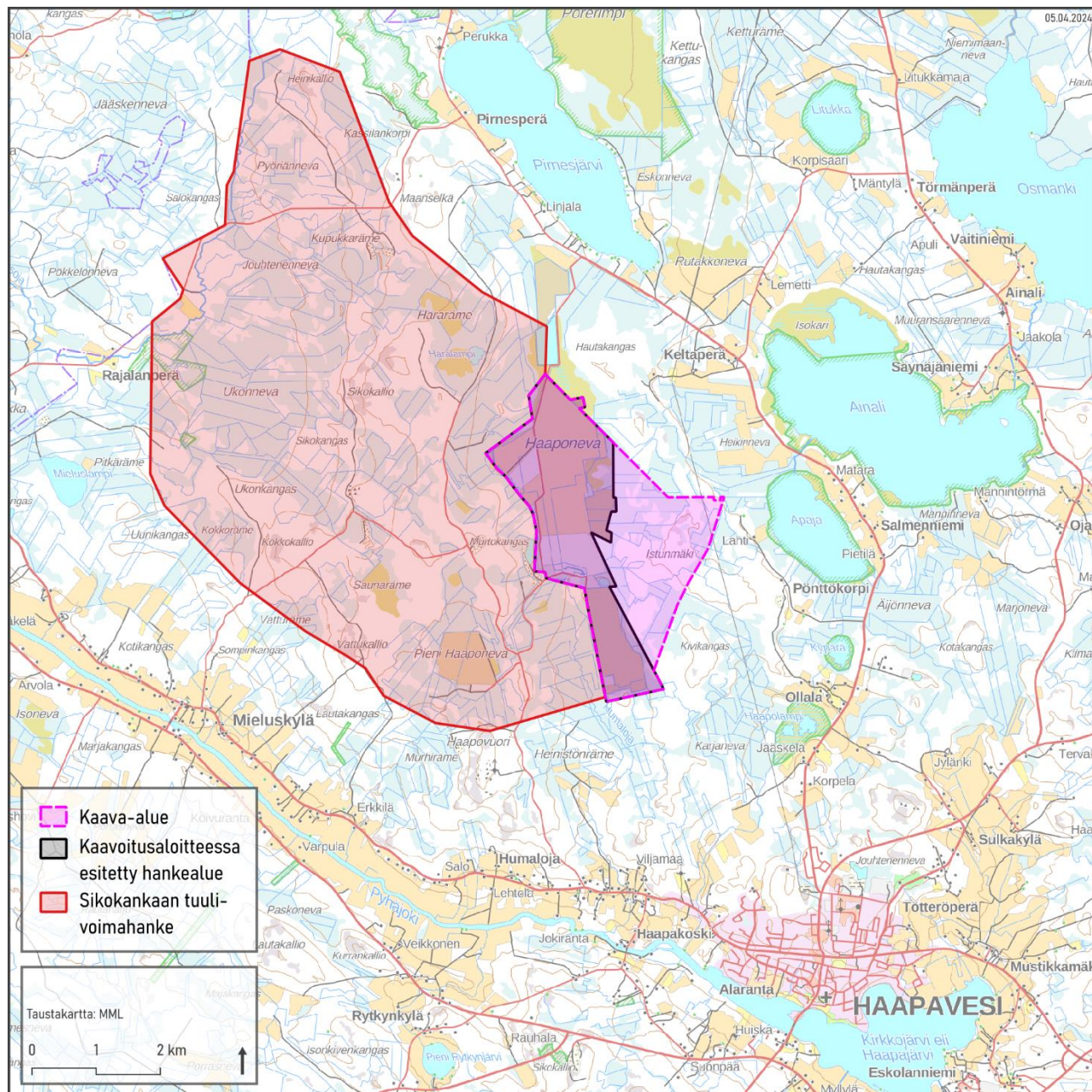
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa on päivitetty muuttuneiden hanketietojen osalta 23.9.2024. OAS:n päivityksestä kuulutettiin 19.11.2024. Päivitetystä OAS:sta ei pyydetty uudestaan palautetta. OAS:aa on päivitetty uudestaan kaavan valmisteluvaiheessa 20.5.2026.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY (YVA)

Osayleiskaavaan liittyy tuulivoimahanke, josta tehdään YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi samaan aikaan kaavoituksen kanssa. YVA-menettelystä on säädetty YVA-lailla (252/2017) ja -asetuksella (277/2017). Menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla on todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyä sovelletaan hanketyypistä ja kokoluokasta riippuen joko suoraan YVA-asetuksen hankeluettelon perusteella tai yksittäistapauksessa tehtävän päätöksen pohjalta.

Haaponevan tuulivoimahankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätöksen 10.5.2024 perusteella. Vuonna 2026 toimintansa aloittanut Lupa- ja valvontavirasto (LVV) toimii hankkeen yhteysviranomaisena.

Kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä prosesseina. Kaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä laadittavien selvitysten tuloksia. Hankkeesta on pidetty YVA-lain 8 §:n mukainen ennakkoneuvottelu 15.8.2024. YVA-ohjelma oli nähtävillä 20.11.2024-29.12.2024. YVA-selostus on tarkoitus asettaa nähtäville keväällä 2026 samaan aikaan kaavan valmisteluvaiheen aineiston (kaavaluonnos) kanssa.

Kuva 2. Hankkeen kaava-alue sekä aiempi, kaavoitusaloitteessa esitetty alustava hankealue. Siko-
kankaan tuulivoimahankkeen hankealue punaisella.

MIHIN SUUNNITTELULLA PYRITÄÄN?

Nordic Generation Oy suunnittelee alueelle tuulivoimahanketta. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimaloiden ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden, sähköaseman ja mahdollisen akkuvaraston rakentaminen laatimalla alueidenkäyttölain 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

SUUNNITTELUTILANNE JA SELVITYKSET

Kaava-alueen suunnittelutilanne on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 8.

Suunnittelualueelle toteutetaan tuulivoimahanketta varten YVA-menettely, jota varten on tehty kattavat selvitykset. Laaditut selvitykset on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 3.1.

MITÄ VAIKUTUKSIA JA MITEN NIITÄ ARVIOIDAAN?

Osayleiskaavan laadinnan yhteydessä arvioidaan kaavan keskeiset vaikutukset alueidenkäyttölain (AKL) sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) mukaisesti.

Tuulivoimalat vaikuttavat ympäristöönsä muuttamalla maisemaa sekä tuottamalla ääntä ja välkettä. Tuulivoimahankkeella voi olla vaikutuksia luonnonarvoihin ja ihmisten elinoloihin. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan erityisesti näitä vaikutuksia.

Kullakin vaikutustyyppillä on erilainen vaikutusalueensa. Osa vaikutuksista rajoittuu aivan tuulivoimaloiden ja hankkeen muiden rakennuskohteiden läheisyyteen. Osa vaikutuksista, kuten maisema- ja linnustovaikutukset, ulottuvat laajemmalle alueelle.

Vaikutusten arviointi perustuu alueelle laadittavaan ympäristövaikutusten arviointiin ja sen yhteydessä laadittaviin selvityksiin, lähtötietoineistoihin, maastokäynteihin sekä osallisilta saatavaan tietoon ja palautteeseen. Kaavan välittömiä ja välillisiä vaikutuksia selvitetään vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Vaikutusten arvioinnissa esitetään vaihtoehtoja haitallisten vaikutusten estämiseksi tai vähentämiseksi. Arvioinnissa hyödynnetään ympäristöministeriön laatimaa ohjeistusta tuulivoimarakentamisesta ja sen vaikutusten arvioinnista.

KETKÄ OVAT OSALLISIA?

Osallisilla on oikeus ottaa kantaan kaavojen valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavoista mielipiteensä (AKL 62 §).

Osallisia ovat kaava-alueen ja sen vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat, alueella toimivat yritykset ja elinkeinon harjoittajat ja työssäkäyvät eli kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös ne viranomaiset, yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella tai joiden toimialaa kaavassa käsitellään. Osallisia ovat ainakin:

Asukkaat, maanomistajat ja muut osalliset

- Suunnittelualueen ja lähialueiden asukkaat ja maanomistajat
- Alueen yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- Virkistysalueiden ja retkeilyreittien käyttäjät ja luonnossa liikkujat
- Muut osalliset ja osalliseksi ilmoittautuvat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

- Asukkaita edustavat yhteisöt kuten asukas yhdistykset, kylätoimikunnat, nuorisoseurat ja metsästysseurat
- Tiettyä intressiä tai väestöryhmää edustavat yhteisöt kuten luonnonsuojeluyhdistykset
- Elinkeinoharjoittajia ja yrityksiä edustavat yhteisöt
- Erityistehtäviä hoitavat yhteisöt tai yritykset kuten energia- ja vesilaitokset, vesiosuuskunnat ja tiekunnat

Näitä ovat ainakin:

• Digita Oyj	• Haapaveden Kylät ry
• Cinia Oy	• Haapaveden metsästysyhdistys ry
• DNA Oyj	• Apajan metsästysseura ry
• Elisa Oyj	• Mieluskosken erä ry
• Telia Finland Oyj	• Ainalin riistamiehet ry
• Finavia Oyj	• Mieluskosken osakaskunta
• Fingrid Oyj	• Mieluskylän Vesiosuuskunta
• Elenia Verkko Oyj	• Haapavesi-Seura ry
• Fintraffic Lennonvarmistus Oy	• Haapaveden Latu ry
• Suomen Erillisverkot Oy	• Rytäkynkylän vesienhoitoyhdistys ry
• Ilmatieteen laitos	• Mieluskylän kylätoimikunta
• Haapaveden Energia ja Vesi Oy	• Ainalin nuorisoseura ry
• Raahen Satama Oy	• Humalojan Kyläyhdistys ry
• Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys	• Ollalan kyläyhdistys ry
• Pohjois-Suomenselän luonnonsuojeluyhdistys	• Metsänhoitoyhdistys Haapavesi-Kärämäki
• Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri	• MTK-Haapavesi
	• Haapaveden riistanhoitoyhdistys
	• Haapaveden Yrittäjät ry

Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

• Haapaveden kaupungin hallinnon alat	• Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
• Oulaisten kaupunki	• Väylävirasto
• Siikalatvan kunta	• Luonnonvarakeskus (Luke)
• Raahen kaupunki	• Metsähallitus, Luontopalvelut
• Lupa- ja valvontavirasto LVV	• Suomen metsäkeskus
• Pohjois-Pohjanmaan liitto	• Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
• Pohjois-Suomen elinvoimakeskus	• Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde
• Ympäristöpalvelut Helmi	• Puolustusvoimat, 3. Logistiikkarykmentti
• Pohjois-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo / Oulun museo- ja tiedekeskus	

Kaavaprosessin yhteydessä järjestetään viranomaisneuvottelu kaavan valmisteluvaiheessa ennen valmisteluaineiston (kaavaluonnos) nähtävilläoloa sekä tarvittaessa toinen neuvottelu sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja ehdotusta koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu. (AKL 66.2 §, MRA 18 §). Lisäksi järjestetään tarvittaessa työneuvotteluja suunnittelun aikana.

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluvaiheen aineistosta (kaavaluonnos) sekä kaavaehdotuksesta pyydetään osallisilta viranomaisilta lausunnot.

Toteutunut osallistuminen ja viranomaisyhteistyö on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 5.

MITEN JA MILLOIN VOIN OSALLISTUA?

Kaavoitukseen osallistuminen

Osayleiskaavan vireilletulosta ja OAS:n nähtävilläolosta, kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtävilläolosta sekä kaavan voimaantulosta kuulutetaan Haapavesi-lehdessä sekä kaupungin internet-sivulla www.haapavesi.fi. Kaava-aineistojen nähtäville asettamisesta päättää Haapaveden kaupunginhallitus.

Nähtävilläoloaikoina osalliset voivat ottaa kantaa kaava-aineistoihin. Kirjallisesti annettuun palautteeseen laaditaan vastineet. Mielipiteet ja muistutukset tulee toimittaa määräaikaan mennessä tämän OAS:n lopussa ilmoitettuun osoitteeseen.

Suunnitteluun liittyviä huomautuksia voi esittää myös nähtävilläoloaikojen ulkopuolella. Myös muu kaavatyöhön liittyvä palaute pyydetään toimittamaan ensisijaisesti kirjallisena. Nähtäville asetettavat kaavoituksen asiakirjat ovat saatavilla koko kaavaprosessin ajan Haapaveden internet-sivuilla ja kaupungintalolla.

Suunnittelutyön aikana järjestetään yleisötilaisuuksia Haapavedellä. Tilaisuuksiin voi osallistua myös etäyhteydellä (Teams).

Toteutunut osallistuminen on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 5.

Kaavan vireilletulo

OAS asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi. OAS:sta voi esittää mielipiteen.

Kaavan valmisteluvaihe

Kaavan valmisteluvaiheen aineisto (kaavaluonnoskartta, kaavaselostuksen luonnos, laaditut selvitykset) asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (MRA 30 § mukainen kuuleminen). Nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus. Kaavan valmisteluaineistosta (kaavaluonnos) voi esittää mielipiteen.

Kaavaehdotusvaihe

Kaavan valmisteluvaiheen aineistosta saadun palautteen ja suunnittelun aikana täydentyneiden tietojen pohjalta laaditaan kaavaehdotus. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi (AKL 65 §, MRA 19 §). Nähtävilläolon aikana järjestetään yleisötilaisuus. Kaavaehdotuksesta voi esittää kirjallisen muistutuksen. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, toimitetaan kaupungin perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

Kaavan hyväksyminen

Saadun palautteen perusteella kaavaehdotusta korjataan tarvittaessa vähäisesti, jonka jälkeen kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn. Jos kaavaehdotusta muutetaan olennaisesti, se asetetaan uudelleen nähtäville (MRA 32 §).

Kaavan hyväksyy Haapaveden kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuusto. Hyväksymispäätöksestä tiedotetaan Lupa- ja valvontavirastoa, Pohjois-Pohjanmaan liittoa ja niitä, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet (AKL 67 §, MRA 94 §).

Osayleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla päätöksestä hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskeva päätös on saanut lainvoiman ja päätöksen lainvoimaisuudesta on kuulutettu (MRA 93 §).

Tuulivoimahankkeen YVA-menettelyyn osallistuminen

Osayleiskaavoitus ja Haaponevan tuulivoimahankkeen YVA-menettely ovat erillisiä prosesseja. Paikallista annetaan erikseen kaava-asiakirjoista (OAS, kaavaluonnos, kaavaehdotus) ja YVA-prosessiin liittyvistä asiakirjoista (YVA-ohjelma, YVA-selostus). Lupa- ja valvontavirasto vastaa YVA-menettelystä ja tiedottaa siihen liittyvästä osallistumisesta.

MIKÄ ON SUUNNITTELUN AIKATAULU?

Kaavoituksen kanssa samaan aikaan, mutta erillisenä prosessina, laaditaan Nordic Generation Oy:n Haaponevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointia (Kuva 3).

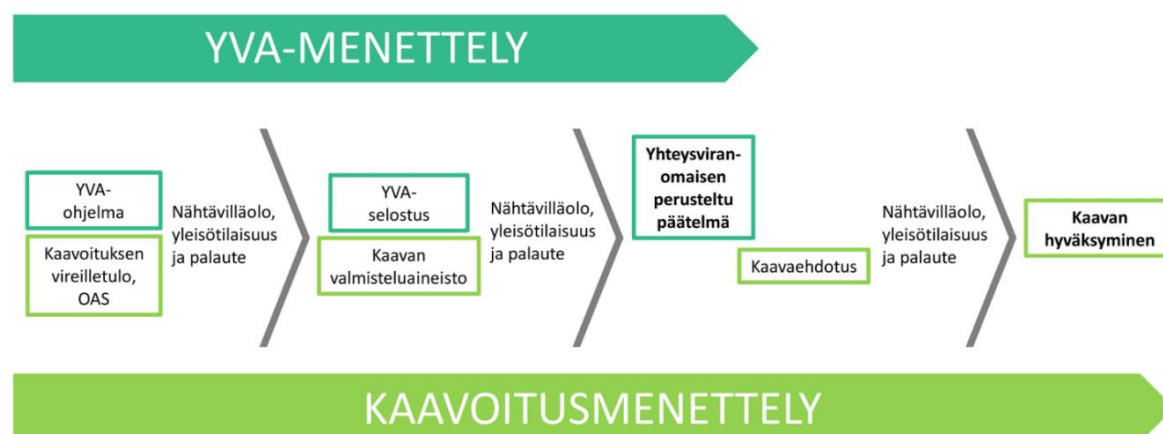
Kaavan valmisteluvaiheen aineisto (kaavaluonnos) on tarkoitus asettaa nähtäville samaan aikaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksen kanssa ja järjestää yhteinen yleisötilaisuus. Kaavaehdotuksessa huomioidaan YVA-selostuksesta saatu perusteltu päätelmä.

Osayleiskaavan laadinnan tavoiteaikataulu

Työvaihe	Tavoite-/toteutunut aikataulu
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä	16.5.-24.6.2024
Kaavan valmisteluvaihe	1/2025–5/2026
Kaavaluonnos nähtävillä	7–9/2026
Kaavaehdotusvaihe	11/2026–1/2027
Kaavaehdotus nähtävillä	2/2027
Kaavan hyväksyminen	5/2027

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tavoiteaikataulu

Työvaihe	Tavoite-/toteutunut aikataulu
YVA-ohjelman laadinta	6–10/2024
Luontoselvitykset	4/2024–8/2025
YVA-ohjelma nähtävillä	20.11.2024–29.12.2024
Yhteysviranomaisen lausunto YVA-ohjelmasta	24.1.2025
YVA-selostuksen laadinta	1/2025–5/2026
YVA-selostus nähtävillä	7–9/2026
Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä	11/2026

Kuva 3. Yleiskuvauks kaavoitus- ja YVA-menettelyjen etenemisestä.

MISTÄ SAA TIETOA?

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaava-aineistoista

Lausunnot ja mielipiteet jätetään sähköpostitse osoitteeseen: haapaveden.kaupunki@haapavesi.fi tai postitse osoitteeseen: Haapaveden kaupunki, PL 40, 86601 Haapavesi

Haapaveden kaupunki

Paulos Teka, maankäyttöpäällikkö
044 7591 206 296
paulos.teka@haapavesi.fi

Kaavaa laativa konsultti, Sitowise Oy

Nestori Grönholm, kaavan laatija, FM maantiede, YKS 785
nestori.gronholm@sitowise.com

Hankkeesta vastaava, Nordic Generation Oy

Tekniikantie 14, 02150 Espoo
Riku Kemppainen, projektipäällikkö
riku.kemppainen@nordicgeneration.com